

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur

TER BESLISSING

Datum

4 juni 2024

Kenmerk

WJZ / 59107159

RT-0000065125

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

Nota naar aanleiding van het verslag
uitvoeringswetsvoorstel
digitaledienstenverordening

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 3 april jl. is het uitvoeringswetsvoorstel digitaledienstenverordening bij de Tweede Kamer ingediend. Op 25 april jl. heeft de Tweede Kamer zijn verslag over het wetsvoorstel uitgebracht. Hierbij ontvangt u de beantwoording van de vragen van de Kamer (zgn. 'nota naar aanleiding van het verslag').

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag en die samen met de bijgevoegde aanbiedingsbrief ondertekenen. Het stuk wordt parallel aan de staatssecretaris van BZK voorgelegd, als mede-ondertekenaar van het wetsvoorstel.

Kernpunten

Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan een EU-verordening. De demissionaire status van het kabinet vormt dus geen beletsel voor het indienen van deze nota naar aanleiding van het verslag. De implementatietermijn van de verordening is bovendien verlopen (17 februari 2024), dus het is van belang dat de wet zo snel mogelijk in werking treedt. De Tweede Kamer onderschrijft dit belang.

Er zijn in totaal 81 vragen gesteld door de fracties van de PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66 en CDA. De vragen gaan met name over de volgende onderwerpen:

- De bestrijding van illegale inhoud en desinformatie onder de DSA (vragen/antwoorden 4, 5, 6, 8, 14, 15, 16, 20, 22, 28). U licht toe:
 - Wat desinformatie omvat en hoe de verordening dat behoedzaam reguleert. Dit gebeurt met name door de verplichting voor aanbieders van zeer grote onlineplatforms om systeemrisico's, zoals de verspreiding van

- desinformatie, in beeld te brengen en aan te pakken. De Europese Commissie is de enige toezichthouder op deze verplichtingen.
- Welke aanvullende verplichtingen de verordening creëert voor de bestrijding van illegale inhoud. Ook beschrijft u welke rechten de verordening voor burgers en bedrijven creëert, en hoe zij die kunnen effectueren.
 - De vrijheid van online platformen om te bepalen hoe zij content modereren (32, 33, 34). U legt uit:
 - Dat er ten aanzien van niet-illegale inhoud sprake is van contract- en ondernemingsvrijheid. Het staat online platformen in beginsel vrij om zelf gebruiksvoorwaarden te stellen en die te handhaven. De verordening bepaalt wel dat zij bij het opstellen en handhaven van deze voorwaarden de fundamentele rechten van alle betrokkenen, zoals vastgelegd in het grondrechten Handvest van de EU en het EVRM, in acht moet nemen.
 - U beschrijft dit kader en welke rechten gebruikers mede door de verordening hebben om op te komen tegen moderatiebesluiten.
 - Toezicht en handhaving onder de DSA, met name: 1) toezicht en handhaving ten aanzien van ondernemingen die niet in Nederland zijn gevestigd (35, 53, 55, 56, 57, 80), 2) samenwerking tussen de ACM en AP, en op EU-niveau met de Europese Commissie en toezichthouders in andere lidstaten (59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 77, 78), en 3) de taak, bevoegdheden, capaciteit en financiering van de ACM, AP, EC en toezichthouders in andere lidstaten (36, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 54, 60, 71, 72, 73). U benoemt en licht toe:
 - De verschillende instrumenten en verplichtingen die de verordening creëert voor samenwerking tussen de toezichthouders, zoals gezamenlijke onderzoeken en wederzijdse bijstand. U wijst ook op de procedure waar de ACM en AP gebruik van kunnen maken wanneer een aanbieder in een andere lidstaat de verordening volgens hen overtreedt.
 - De wijze waarop de ACM en de AP kunnen samenwerken. Ook wijst u erop dat de ACM en de AP reeds een samenwerkingsprotocol hebben. Dat wordt nog dit jaar aangepast ten behoeve van het toezicht op de DSA.
 - Dat het aan de toezichthouders zoals de ACM en AP is om de verordening uit te leggen en dat het laatste woord aan het Hof van Justitie is.
 - Waarom de € 6,5 miljoen die de ACM structureel krijgt, volgens u voldoende is voor het verrichten van diens taken. U meldt ook dat er met de AP is afgesproken om dit jaar regelmatig contact te houden om een goed beeld te ontwikkelen van de werklast die haar taken creëert. En dat indien nodig en mogelijk bij Voorjaarsnota 2025 kan worden besloten om aanvullende middelen te verstrekken.
 - De regulering van aanbevelingsalgoritmes onder de DSA (21, 43). U legt uit:
 - Welke regels de verordening bevat voor aanbevelingsalgoritmes en wat die betekenen voor de bestrijding van systeemrisico's (incl. desinformatie en andere schadelijke content). Zo legt u uit dat de regels over 'dark patterns' niet zien op aanbevelingsalgoritmes, welke regels daar wel over gaan, en verduidelijkt u hoe de Europese Commissie toezicht kan houden op aanbevelingsalgoritmes.

- De regels omtrent zogenaamde 'betrouwbare flaggers', wier meldingen over illegale inhoud met voorrang moeten worden behandeld door aanbieders van onlineplatforms. In het verslag wordt met name gevraagd of overheden ook die status (zouden moeten) kunnen krijgen (29, 30). U geeft aan:
 - Dat de verordening deze status voor overheidsorganisaties niet uitsluit, maar dat het kabinet de status van 'betrouwbare flagger' beschouwt als iets dat met name geschikt is voor private handhaving door private organisaties. Omdat er in de praktijk veelal vrijwillige afspraken zijn tussen toezichthouders, overheidsorganisaties en tussenhandeldiensten lijkt het niet veel toe te voegen om de formele status als 'betrouwbare flagger' aan te vragen. Die vrijwillige afspraken kunnen onder de verordening blijven bestaan.

Toelichting

- De DSA harmoniseert de regels die van toepassing zijn op tussenhandeldiensten, zoals online platforms, sociale media, marktplaatsen, hostingbedrijven en internetaanbieders. De DSA bevat enerzijds een kader voor de aansprakelijkheid van aanbieders van tussenhandeldiensten voor door hun gebruikers verstrekte informatie en anderzijds een aantal zorgvuldigheidsverplichtingen waar deze aanbieders aan moeten voldoen bij het verlenen van hun diensten.
- Het wetsvoorstel voorziet in de aanwijzing van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) als bevoegde autoriteit voor de uitvoering van de verordening en het toezicht op de naleving van het grootste deel van de DSA en tevens in de aanwijzing van de ACM als digitaalendienstencoördinator. Het wetsvoorstel voorziet verder in de aanwijzing van de Autoriteit persoonsgegevens (AP) voor het toezicht op de naleving van twee bepalingen van de DSA die betrekking hebben op profilering en het gebruik van persoonsgegevens.
- Het wetsvoorstel bevat regels over de bevoegdheden voor het toezicht op en de handhaving van de DSA door deze toezichthouders. Verder bevat het wetsvoorstel bepalingen over de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de AP en de ACM en over de samenwerking met de Europese Commissie. Tot slot voorziet het wetsvoorstel in de noodzakelijke wijzigingen van andere wetgeving, waaronder het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Strafvordering en de Algemene wet bestuursrecht.
- De staatssecretaris van BZK is mede-ondertekenaar van het wetsvoorstel, omdat daarin taken worden opgedragen aan de zelfstandige bestuursorganen ACM en AP. De Kaderwet zbo's schrijft dit voor.